

Постає питання: використання іноземних запозичень в українській мові – це добре чи погано? Багато людей вважають, що велика кількість запозичень свідчить про розвиненість нашого суспільства, але фахівці-мовники занепокоєні. Вони стверджують, що останнім часом все загрозливішою стає ситуація з масовим засвідченням мови новітніми запозиченнями з англійської. За мелодійність українську мову часто порівнюють зі співом солов'я. Проте останні десятиріччя у звичайному спілкуванні українці стали використовувати настільки багато запозичених з інших мов слів, що лінгвісти висловлюють сумніви щодо виправдання такої аналогії.

Можливо, такі запозичення в молодіжному сленгу мають важливе значення, але необхідно пам'ятати, що їх надмірне вживання призводить до збіднення рідної мови. Ми маємо поважати традиції нашої літературної мови і вживати дані вирази в певному соціально-культурному оточенні, де вони будуть доречні.

Таким чином, слід відзначити велику вагу іноземних запозичень у процесі формування словника сучасної молоді. Процес запозичення відбувається постійно, віддзеркалюючи реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. Однак не можна допустити, щоб такі процеси проходили стихійно або невмотивовано, бо часто яскрава та приваблива запозичена лексика є зовсім непродуктивною в системі сучасної української мови.

СЕКЦІЯ 10

КОСМІЧНИЙ ВЕКТОР В ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Близнюк М.Ю., Георгієвський В.П.
НТУ «ХП»

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК «ДЕРЖАВНОГО НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ» НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Одним із важливих напрямів розвитку української науки є дослідження у галузі фармації. Провідним центром у цій галузі в Україні залишається науково-дослідний інститут ДП «Державний науковий центр лікарських засобів» (ДНЦЛЗ). Започаткування наукових студій фармації у Харкові пов'язано з діяльністю, створеного у 1899 році Харківського фармацевтичного товариства. Першим головою якого став приват-

доцент Харківського університету М. П. Красовський. Мета Фармацевтичного товариства полягала в розв'язанні наукових і практичних завдань, що відносяться до галузі фармації і суміжних з нею наук. У другому параграфі Статуту зазначено, що для досягнення своєї мети Харківське фармацевтичне товариство «відкриває, з дотриманням відповідних прав, аптеки, кабінети для дослідження, лабораторії, засновує курси, інститути».

Харківське Фармацевтичне товариство поклало початок хіміко-фармацевтичному і бактеріологічному інститутам. Тому зародженням ДП ДНЦЛЗ слід вважати рішення Харківського Фармацевтичного товариства про відкриття хіміко-фармацевтичного інституту, що було прийняте в серпні 1913 року. Першим директором інституту (1913–1932 рр.) став фармацевт за освітою, професор А. Д. Розенфельд. За оцінкою А. Д. Розенфельда на той час «науково-дослідних інститутів фармації в Україні не було... Не було єдиного керівництва, єдиного напрямку у виборі та розробці тематики, єдиної думки відносно її теоретичної і практичної цінності». Ці завдання і були поставлені перед колективом новоствореного інституту. Важливим етапом у становленні фармацевтичної галузі в Україні стало заснування у 1920 р. у Харкові Інституту експериментальної фармації. Ініціатором становлення нової установи став також А. Д. Розенфельд. На думку вченого «такого роду установа, в якій об'єднані творчу думку і наукову роботу фармацевта, хіміка і лікаря-фізіолога, має перед собою вельми широкі і багатообіцяючі завдання і перспективи, в сенсі розвитку у нас хіміко-фармацевтичної промисловості, покладе початок звільненню від іноземної залежності. Перша Всеукраїнська конференція з медичної освіти розробила головні положення про фармацевтичну освіту, в яких акцентувалася увага на підготовці фармацевтів із вищою освітою».

Цей спеціалізований інститут виник на основі об'єднання Бактеріологічного, Хіміко-фармацевтичного і Пастерівського інститутів Харківського медичного товариства новий хіміко-фармацевтичний інститут був названий експериментальним. Намічено нові завдання, серед них основні: сприяння розвитку фармацевтичної промисловості в Україні.

Експериментальний хіміко-фармацевтичний інститут в м. Харкові з'явився першим за часом заснування і єдиним в Україні науково-дослідним інститутом в галузі фармації. Попри численні перейменування, інститут став профільною науково-дослідною установою, і доробок

його вчених безпосередньо вплинув на розвиток науки, фармацевтичної промисловості та аптечної справи у цілому. У 1921–1929 рр. інститут проводив аналіз якості всіх препаратів, що знаходяться на ринку України.

З квітня 1930 року інститут отримав нову назву – Всеукраїнський експериментальний фармацевтичний інститут. У 1935 році за своєю структурою інститут був комплексною науково-дослідною установою. Головне завдання інституту – глибоке і всебічне вивчення лікарських речовин. Інститут почав відлік основним напрямом своєї діяльності – створення наукових напрямів дослідження біологічно активних речовин та технологія виготовлення лікарських форм і контроль їхньої якості. При цьому, в основу роботи Інституту був покладений девіз: «Від біологічно активної субстанції – до створення лікарської форми і впровадження її у виробництво».

15 березня 1939 року був затверджений Статут експериментально-виробничої хіміко-фармацевтичної лабораторії при Українському інституті експериментальної фармації. Лабораторія була створена для виробництва нових хіміко-фармацевтичних препаратів за методами, розробленими в інституті, а також для проведення експериментально-виробничих робіт. На підставі доповідної записки директора інституту в березні 1941 року Український інститут експериментальної фармації був перейменований в Український науково-дослідний хіміко-фармацевтичний інститут. У 1934–38 рр. інститут розвернув роботу зі застосування фізико-хімічних методів в дослідженні фармпрепаратів. У 1938 році Український інститут експериментальної фармації вів роботу зі складання Атласу лікарських рослин.

Розроблені інститутом методи послужили матеріалом для складання статей Державної Фармакопеї СРСР VIII видання. Співробітниками інституту підготовлено понад 40 статей, на 80 статей були подані рецензії. Разом з вивченням рослин, уживаних в офіційній медицині, інститут проводив вивчення рослин, які використовувалися у народній медицині. У 1936 році експедицією інституту обстежено декілька районів України. У результаті робіт із вивчення лікарської рослинної сировини інститутом розроблені методи отримання низки лікарських засобів.

Отже, у 1913 році в Харкові з'явився перший в Україні спеціалізований заклад у галузі фармації – хіміко-фармацевтичний інститут, нині

«Державний науковий центр лікарських засобів», який залишається провідним науково-дослідним центром і до нині.

Бутенко Є.
НТУ «ХП»

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ: БЕЗПЕКОВИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ

Глобалізований світ вступив у другій половині XX ст. в добу пост-індустріального, або інформаційного суспільства, де головною цінністю є знання та інформація. Особливого значення в «суспільстві знань» набуває національна видавнича справа, що є не лише важливою галуззю економіки та підприємницької діяльності, а й сегментом національного інформаційного простору, елементом культури, інструментом гуманітарної політики як сфери функціонування національної безпеки держави.

Дослідження вказаної теми є полідисциплінарним, базується на теорії національної безпеки, стратегічного менеджменту, інформаційної безпеки, теорії сек'юритизації, теорії комунікацій, постколоніальних студіях. Окремі її аспекти вивчалися Я. Ісаєвичем, Г. Почепцовим, С. Здіоруком, Л. Чупрієм, М. Тимошиком, В. Шпаком, Б. Дурняком. Проте безпековий вимір даної проблеми обійдений увагою дослідників. Запропонована розвідка покликана заповнити цю лакуну, її завданням є з'ясування складових процесу сек'юритизації проблеми, вироблення рекомендацій щодо підвищення ефективності стратегічного менеджменту галузі та захисту національного інформаційного простору в умовах цивілізаційних та інформаційних гуманітарних смислових війн.

Комплексна смислова війна, розв'язана Росією проти України, за висновком професора Г. Почепцова, передувала військовій агресії. Вона відбувається в концептуальному полі, базується на зовнішньому прихованому управлінні інформаційним та віртуальним простором країни. Війна через трансформацію масової свідомості та зміну поведінки спрямована на знищення ідентичності українців, руйнацію системи цінностей, національної картини світу та імплантації чужої. Головна ж мета смислової війни або «війни відкладених перемог» перебуває у фізичному просторі – це реалізація національних стратегій агресора:демонтаж